

Huvudman

Osby kommun
kommun@osby.se

Beslut

Datum 2025-12-19

Dnr 2025:8480

Sida (1)

Ärendet

Tematisk tillsyn av om kontroll av registerutdrag har genomförts i enlighet med aktuell lagstiftning inom förskola, pedagogisk omsorg och omsorg under tid då förskola eller fritidshem inte erbjuds i Osby kommun.

Beslut

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Osby kommun att senast den **27 februari 2026** ha vidtagit nedan angivna åtgärder avseende brister rörande dokumentation av registerkontrollen för den som erbjuds en anställning, arbete eller praktik. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas till Skolinspektionen.

Om Osby kommun inte följer detta föreläggande kan mer ingripande sanktioner komma att aktualiseras.

Beslutet om föreläggande gäller omedelbart enligt 26 kap. 10 § tredje stycket skollagen. Beslutet om föreläggande får enligt 28 kap. 2 och 18 §§ skollagen inte överklagas.

Osby kommun ska vidta följande åtgärder

Dokumentation av registerkontrollen för den som erbjuds en anställning, arbete eller praktik

1. Se till att kontroll av registerutdrag vid anställning, anlitande eller mottagande av personer vid kommunens förskolor dokumenteras genom en anteckning om att registerutdraget visats upp. Anteckningen ska göras av den inom verksamheten som beslutar om att anställa, anlita eller ta emot någon. Anteckningen ska även innehålla uppgift om vem som gjort anteckningen och när kontrollen genomförts (2 kap. 32 § skollagen).

Anmärkning

Skolinspektionen tilldelar med stöd av 26 kap. 11 § skollagen en anmärkning avseende brister rörande kontroll av registerutdrag för den som erbjuds praktik.

Osby kommun ska senast den **27 februari 2026** vidta de åtgärder som huvudmannen bedömer är nödvändiga för att avhjälpa påtalad brist. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas för Skolinspektionen.

Redovisning av åtgärder

Redovisningen av de vidtagna åtgärderna skickas via e-post till skolinspektionen.lund@skolinspektionen.se eller per post till Skolinspektionen, Box 156, 221 00 Lund. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för ärendet (2025:8480) i de handlingar som sänds in.

Vid redovisningen, inkom med uppgift om vilka som anställts, anlitats eller mottagits vid de verksamheter som ingår i tillsynen under perioden **19 december 2025 – 20 februari 2026**. Inkom även med uppgift om, och när, kontroll av registerutdrag har gjorts och av vem.

Vid redovisningen, inkom även med eventuella anteckningar (avidentifierade) om registerkontroll som gjorts vid de verksamheter som ingår i tillsynen för perioden **19 december 2025 – 20 februari 2026**.

Om ärendet

Skolinspektionen har under höstterminen 2025 genomfört en tematisk tillsyn för att kontrollera att berörda kommunala huvudmän uppfyller författningarnas krav beträffande kontroll av registerutdrag när personal anställs eller tas emot inom förskola, pedagogisk omsorg och omsorg under tid då förskola eller fritidshem inte erbjuds. Tillsynen omfattar även kontroll av registerutdrag genomförs för personer över 15 år som är folkbokförda där pedagogisk omsorg med kommunal huvudman bedrivs.

Tillsynen omfattar anställningar och mottaganden som skett från och med den 1 juli 2023 vad gäller förskolor, 1 juli 2021 vad gäller pedagogisk omsorg och omsorg under tid då förskola eller fritidshem inte erbjuds, och för vikarier, tre månader tillbaka i tiden. Beträffande sådana verksamheter för pedagogisk omsorg som redan bedrevs den 1 januari 2023 genomförs kontrollen endast avseende personer över 15 år som folkbokförts på adressen från och med den 1 januari 2023. I den tematiska tillsynen ingår Toftagårdens förskola, Hasselgårdens förskola, Skogsgårdens förskola samt Trulsagårdens förskola i Osby kommun samt kommunens samtliga två verksamheter inom pedagogisk omsorg. Då kommunen inte anställt någon personal under aktuell tillsynsperiod inom pedagogisk omsorg omfattas inte denna verksamhet avseende anställningar i aktuell tillsyn. Vid de två adresser där pedagogisk omsorg bedrivs finns inga personer folkbokförda

som omfattas av aktuell tillsyn. Kommunen bedriver inga verksamheter inom omsorg inom tid då förskola eller fritidshem inte erbjuds.

Tillsynen har genomförts genom ett besök i kommunen den 30 oktober 2025. Som en del av tillsynen har intervjuer genomförts med strateg och förhandlingsansvarig tjänsteman, två rektorer ansvariga för de utvalda förskolorna, utvecklingsledare/VFU samordnare, bemanningschef, enhetschef för lokalvård, två måltidschefer, områdeschef och driftschef/bemanningschef på samhällsbyggnadsförvaltningen. Huvudmannen har yttrat sig över allt material av betydelse för beslutet.

Motivering av beslutet

Föreläggande

Dokumentation av registerkontrollen för den som erbjuds en anställning, arbete eller praktik

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Förskola

Av intervjuer med rektorerna på förskolorna framkommer att det är de som anställande chefer som dokumenterar i ett digitalt system, som hanterar anställningar och anställningsavtal, att kontroll av registerutdrag har gjorts. Systemet är tillgängligt för chefer och för HR. Dokumentationen som rektorer gör består både av datum för giltighetstiden för registerutdraget samt ett datum för när registerkontrollen gjorts och av vem.

Av intervju och genomgång av studentkorten i Studentportalen tillsammans med utvecklingsledaren/VFU-samordnaren framkommer att det för sex av tio studenter som praktiserat på de granskade förskolorna från år 2023 till och med år 2025 inte har gjorts någon dokumentation om uppvisat registerutdrag. Övriga fyra har tagit examen. Områdeschefen för förskolorna säger i intervju att eftersom lärarstudenter numera kan skicka registerutdraget digitalt kommer rutinen framöver vara den att utvecklingsledaren/VFU samordnaren utför den uppgiften digitalt. Av huvudmannens rutiner för verksamhetsförlagd utbildning som skrevs fram år 2020 och gäller fortfarande står det att det är huvudmannen som ansvarar för att upprätta och uppdatera VFU-dokumenten i kommunen. Av rutinerna framgår dock inte vem som ska göra det. Av intervju med

utvecklingsledaren/VFU – samordnaren framkommer att bara hen, handledarna, högskolan och studenterna kan gå in på VFU – portalen.

På bemanningsenheten sker dokumentation av registerkontroll i två digitala system som är kopplade till varandra. Chefen för bemanningen säger att hen dokumenterar med datum för när registerutdraget gäller, det vill säga det datum då registerutdraget är beställt samt datum för när dokumentationen är gjord. Chefen dokumenterar också med ett kryss i anställningsguiden. Av intervju med chefen för bemanningens framkommer att hens signatur kommer automatiskt när hen loggar in i det digitala systemet. Samma rutiner för dokumentation gäller för planerare och rekryterare att de ska dokumentera att de granskat registerutdrag. Chefen för bemanningen uppger tillika att det aldrig går att boka personal i bemanningssystemet som inte har godkänt utdrag dokumenterat.

Av intervju med enhetscheferna för lokalvård och måltid som har lokalvårdare och kockar placerade vid samtliga skolor framkommer att de dokumenterar att registerkontroll har gjorts på samma sätt och i digitala system som rektorer använder sig av för dokumentation. Av anteckningarna framgår datum för registerkontroll samt vem som har gjort kontrollen.

Slutligen framkommer av intervju med driftchefen vid Samhällsbyggnadsförvaltningen som ansvarar för att anställa fastighetsskötare att hen inte har dokumenterat att registerkontroll har genomförts för en vaktmästare som arbetar mot alla förskolor. Anledningen till detta är enligt driftchefen att hens förvaltningen saknar rutiner att följa gällande dokumentation av registerkontroll.

Rättslig reglering

Av 2 kap. 31 § skollagen framgår att den som erbjuds en anställning inom förskolan, förskoleklassen, fritidshemmet, grundskolan, anpassade grundskolan, specialskolan, sameskolan, gymnasieskolan, anpassade gymnasieskolan eller sådan pedagogisk verksamhet som avses i 25 kap. ska visa upp ett utdrag ur det register som förs enligt lagen (1998:620) om belastningsregister för den som erbjuder anställningen. Utdraget ska vara högst ett år gammalt. Den som inte har visat upp ett sådant registerutdrag får inte anställas.

Registerutdrag som avses i första stycket ska visas upp även av den som

1. erbjuds eller tilldelas arbete inom sådan verksamhet som avses i första stycket under omständigheter liknande dem som förekommer i ett anställningsförhållande inom verksamheten, om det sker genom uppdrag,

anställning hos någon som ingått avtal med den som bedriver verksamheten eller anställning inom annan kommunal verksamhet,

2. under utbildning till en lärar- eller förskollärarexamen enligt högskolelagen (1992:1434) eller yrkesutbildning inom kommunal vuxenutbildning tilldelas plats för verksamhetsförlagd del av utbildningen inom sådan verksamhet som avses i första stycket, eller

3. genom deltagande i ett arbetsmarknadspolitiskt program tilldelas plats för arbetspraktik eller annan programinsats inom sådan verksamhet som avses i första stycket.

Registerutdraget ska i de fall som avses i andra stycket visas upp för den inom verksamheten som beslutar om att anlita eller ta emot någon på ett sådant sätt som avses där. Den som inte har visat upp ett sådant registerutdrag får inte anlitas eller tas emot i verksamheten.

Av förarbeten till regleringen om registerkontroll framgår att registerutdraget ska visas upp för den inom verksamheten som beslutar om att anställa, anlita eller ta emot någon.¹

Av 2 kap. 32 § skollagen framgår att kontroll av ett registerutdrag enligt 31 § ska dokumenteras genom en anteckning om att utdraget har visats upp. Anteckningen ska göras av den inom verksamheten som beslutar om att anställa, anlita eller ta emot någon. Någon annan dokumentation om kontrollen får inte göras.

Skolinspektionens bedömning

Förskola

Skolinspektionen bedömer att huvudmannens dokumentation av registerkontrollen vid anställningar, anlitande och mottaganden inom förskola inte uppfyller författningarnas krav.

Utredningen visar att rektorer dokumenterar i ett digitalt system med datum för när dokumentationen gjordes samt signatur för den som anställt. Chefen för bemanningen dokumenterar på samma sätt och i samma system.

Däremot visar utredningen att det saknas dokumentation i form av anteckning om att registerkontroll för ett antal mottagna lärarstudenter.

¹ Prop. 2012/13:194 s. 45 och prop. 2020/21:152 s. 67

Detta trots att det av huvudmannens rutiner gällande verksamhetsförlagd utbildning framgår att huvudmannen ansvarar för att upprätta och uppdatera VFU-dokumentet i kommunen. Av rutinerna framgår dock inte vem som ska göra det. Att dokumentation av registerkontroll inte görs är en brist.

Likaså saknas dokumentation om att registerkontroll är utförd för en vaktmästare som arbetar mot alla förskolor. Driftschefen på Samhällsbyggnadsförvaltningen uppger att hen inte dokumenterar då det saknas rutiner om detta. Detta är en brist.

Val av ingripande

Skolinspektionen får förelägga en huvudman som står under dess tillsyn att fullgöra sina skyldigheter, om verksamheten inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten (26 kap.10§ skollagen).

Osby kommuns verksamhet avseende kontroll av registerutdrag uppfyller inte författningarnas krav vid förskolor.

Osby kommuns verksamhet uppfyller inte heller författningarnas krav avseende dokumentation av registerkontroll vid förskolor.

Det finns skäl att förelägga Osby kommun att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Anmärkning

Kontroll av registerutdrag för den som erbjuds en anställning, arbete eller praktik

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Förskola

Vid samtliga fyra granskade förskolor- Toftagårdens förskola, Hasselgårdens förskola, Skogsgårdens förskola och Trulsagårdens förskola - uppger rektorerna att de, i egenskap av anställande chefer alltid tar del av belastningsregistret innan anställningsavtal, för tillsvidareanställda och vikarier som arbetar mer än 14 dagar.

Rektorerna uppger att detta även gäller de personer som anställs tillsvidare från bemanningen i deras verksamheter. Kortare vikariat hanteras av bemanningen. Då kontrollerar bemanningen registerutdragen samt ansvarar för anställningen.

I kommunens rutiner för begäran om utdrag ur belastningsregistret står det bland annat att alla som anställs eller anlitas ska uppvisa registerutdrag antingen via ett öppet kuvert eller digitalt. Digitala registerutdrag ska kontrolleras av ansvarig chef via polisens kontrolltjänst och den som ska anställas ska legitimera sig vid uppvisning av utdraget. Tillika har kommunen anställningsrutiner som talar om att registerutdrag ska kontrolleras innan anställningsavtal upprättas. Rektorerna uppger i intervju att de har kontrollerat registerutdrag innan anställning enligt huvudmannens rutiner, vilket även bekräftas av rektorernas dokument. Områdeschefen för förskolor uppger att chefer inte kommer vidare för att skriva anställningsavtal om de inte kryssar i att registerkontroll har gjorts.

Vid förskolorna har även VFU - studenter tagits emot under den granskade perioden. Av inskickad information till Skolinspektionen framgår att Osby kommun ingår i samverkansavtal gällande VFU mellan kommunerna i Skåne samt Blekinge och de berörda lärosätena, Lunds universitet, Kristianstads Högskola och Malmö universitet. Utöver dessa lärosäten tar För lärosätena tecknas individuella VFU-avtal mellan lärosätena och kommunen. Kommunen har informationsblad från år 2020 som bland annat beskriver rutinen kring utdrag av belastningsregister. Av denna rutin framkommer att högskolan ansvarar för att säkerställa att studenterna har aktuellt utdrag ur belastningsregistret och att det är kommunsamordnaren som ansvarar för att ta kontakt med Högskolan för att säkerställa att studenterna har aktuellt utdrag ur belastningsregistret. Av intervju med utvecklingsledaren/VFU samordnaren framkommer dock att det inte hittills ingått i hens arbetsuppgift att ta kontakt med Högskolan för att säkerställa att studenterna har aktuellt utdrag ur belastningsregistret och att det därför inte är gjort.

Vidare uppger VFU-samordnaren att studenter ska visa upp registerutdrag första dagen på praktiken. Registerutdragen visas upp för rektorer eller någon annan på förskolan. Först efter det kan studenten påbörja sin praktik. Rektorer uppger också att de som rektorer inte har inte begärt information om kontroll av registerutdrag från VFU utbildningen. De uppger tillika att huvudmannen har samverkan med högskolan och att det ska finnas utdrag ur belastningsregistret där. Rektorn på den förskola där de i höstas hade en VFU-student uppger dock i intervju att hen kontrollerat belastningsregistret för studenten på Skogsgårdsförskolan.

När det gäller vem som ska genomföra registerkontrollen i bemanningsenheten framgår av intervju med chefen för bemanningen att hen enbart anställer personer till tillsvidarejänster och att hen kontrollerar deras registerutdrag. Därutöver finns det planerare och rekryterare på bemanningsenheten som anställer timvikarier och då är det de som kontrollerar deras registerutdrag. Enligt chefen för bemanningen finns en delegation om planerare och rekryterare ska göra kontroller av registerutdrag och anställa, som en del av deras arbetsbeskrivning. Likaså framkommer av intervjuer att registerutdragen alltid kontrolleras innan anställningsavtal skrivs.

Av intervju med enhetscheferna för lokalvård och måltid som har lokalvårdare och kockar placerade vid samtliga skolor framkommer att de alltid kontrollerar registerutdrag innan de som chefer anställer och skriver under anställningsavtal. Likaså framkommer av intervju med driftschefen på Samhällsbyggnadsförvaltningen att hen har kontrollerat registerutdrag för vaktmästaren som arbetar mot alla förskolor.

Tillika framkommer av intervju med områdeschefen för förskolor att chefen för Centrala elevhälsan har gjort kontroll av registerutdrag för skolpsykologen som arbetar mot förskolorna i kommunen.

Rättslig reglering

Av 2 kap. 31 § skollagen framgår att den som erbjuds en anställning inom förskolan eller sådan pedagogisk verksamhet som avses i 25 kap. ska visa upp ett utdrag ur det register som förs enligt lagen (1998:620) om belastningsregister för den som erbjuder anställningen. Utdraget ska vara högst ett år gammalt. Den som inte har visat upp ett sådant registerutdrag får inte anställas.

Registerutdrag som avses i första stycket ska visas upp även av den som

1. erbjuds eller tilldelas arbete inom sådan verksamhet som avses i första stycket under omständigheter liknande dem som förekommer i ett anställningsförhållande inom verksamheten, om det sker genom uppdrag, anställning hos någon som ingått avtal med den som bedriver verksamheten eller anställning inom annan kommunal verksamhet,
2. under utbildning till en lärar- eller förskollärarexamen enligt högskolelagen (1992:1434) eller yrkesutbildning inom kommunal vuxenutbildning tilldelas plats för verksamhetsförlagd del av utbildningen inom sådan verksamhet som avses i första stycket, eller
3. genom deltagande i ett arbetsmarknadspolitiskt program tilldelas plats för arbetspraktik eller annan programinsats inom sådan verksamhet som avses i första stycket.

Registerutdraget ska i de fall som avses i andra stycket visas upp för den inom verksamheten som beslutar om att anlita eller ta emot någon på ett sådant sätt som avses där. Den som inte har visat upp ett sådant registerutdrag får inte anlitas eller tas emot i verksamheten.

Av 2 kap. 33 § skollagen framgår att den som inom ett år erbjuds en förnyad anställning hos samma arbetsgivare eller en förnyad möjlighet att på ett sådant sätt som avses i 31 § andra stycket delta i verksamheten får anställas, anlitas eller tas emot utan att han eller hon har visat upp ett registerutdrag.

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att huvudmannens arbete med kontroll av registerutdrag av mottagande av lärarstudenter vid de granskade förskolorna inte fullt ut uppfyller författningarnas krav.

Skolinspektionens utredning visar visserligen att vid anställning av personal till granskade förskolor har registerkontrollen genomförts av rektorerna, som anställande chefer, vid respektive enhet innan anställning.

Skolinspektionens utredning visar också att chefen för bemanningen, lokalvård, måltid, fastighetsskötare och chefen elevhälsan har genomfört registerkontroll av sina anställda på förskolorna.

Utredningen visar dock att VFU-samordnaren, som enligt huvudmannens rutin är ansvarig för att kontrollera registerutdrag för VFU studenter, inte har gjort detta, vilket är en brist. Däremot har registerutdragen istället kontrollerats av mottagande rektor på förskolan.

Val av ingripande

Skolinspektionen får i stället för att meddela ett föreläggande tilldela en huvudman som står under dess tillsyn en anmärkning vid mindre allvarliga överträdelser av vad som gäller för verksamheten (26 kap. 11 § skollagen). Huvudmannen är då skyldig att inom viss tid åtgärda de brister som föranlett anmärkningen.

Osby kommuns verksamhet vid förskolor uppfyller inte författningarnas krav vad gäller brister rörande kontroll av registerutdrag för den som erbjuds praktik.

Utredningen visar att registerkontroll för VFU-studenter inte har kontrollerats av den som är ansvarig för mottagande av studenter. Detta är en brist. Registerkontrollen har dock genomförts av rektorer på respektive förskola.

Mot denna bakgrund bedömer Skolinspektionen bristen som mindre allvarlig och finner därför skäl att tilldela Osby kommun en anmärkning.

X Carolin Levinsson

Beslutsfattare

Signerat av: Carolin Levinsson

X Verica Stojanovic

Föredragande

Signerat av: Verica Stojanovic